

Kollektiv motstandsdyktighet: Cybersikkerhet og beredskap i en geopolitisk ustabil verden

Jan Frederik Geiner

Avdelingsdirektør, Jernbanedirektoratet

Jernbane-
direktoratet

Kollektivkonferansen

**Kollektiv motstandsdyktighet: Cybersikkerhet
og beredskap i en geopolitisk ustabil verden**

Jan Frederik Geiner

Avdelingsdirektør

NATOs syv grunnleggende krav

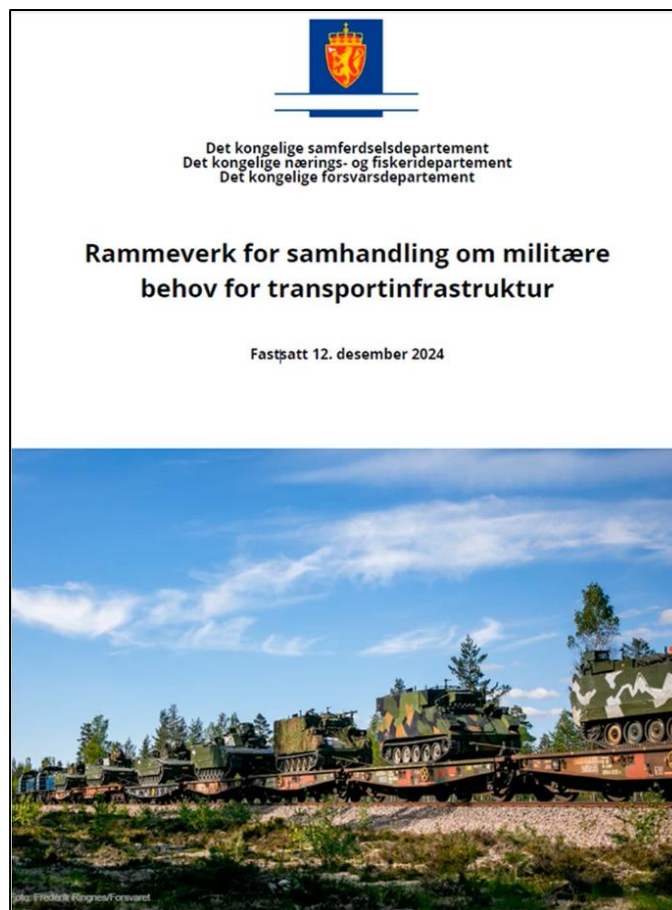
1. Kontinuitet i nasjonale styringssystemer og kritiske offentlige tjenester
2. Robust energiforsyning
3. Evne til å håndtere ukontrollerte forflytninger av mennesker
4. Robust mat- og vannforsyning
5. Evne til å håndtere masseskader
6. Robuste kommunikasjonssystemer
7. **Robuste transportsystemer**

Vi tar Rutte på ordet

Jernbanedirektoratet, desember 2024

Samferdsels- og Forsvarsdepartementet, desember 2024

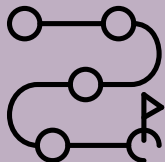

Jernbanedirektoratet, juni 2026

Beredskap inn som nytt NTP-mål

Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet

Enklere reise-
hverdag og økt
konkurransesevne
for næringslivet

En motstands-
dyktig transport-
sektor som bidrar
til Norges
samlede
forsvarsevne

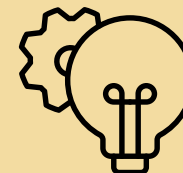
Bidra til
oppfyllelse av
Norges klima- og
miljømål

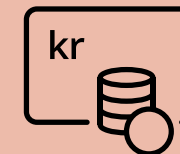
Nullvisjon for
drepte og hardt
skadde

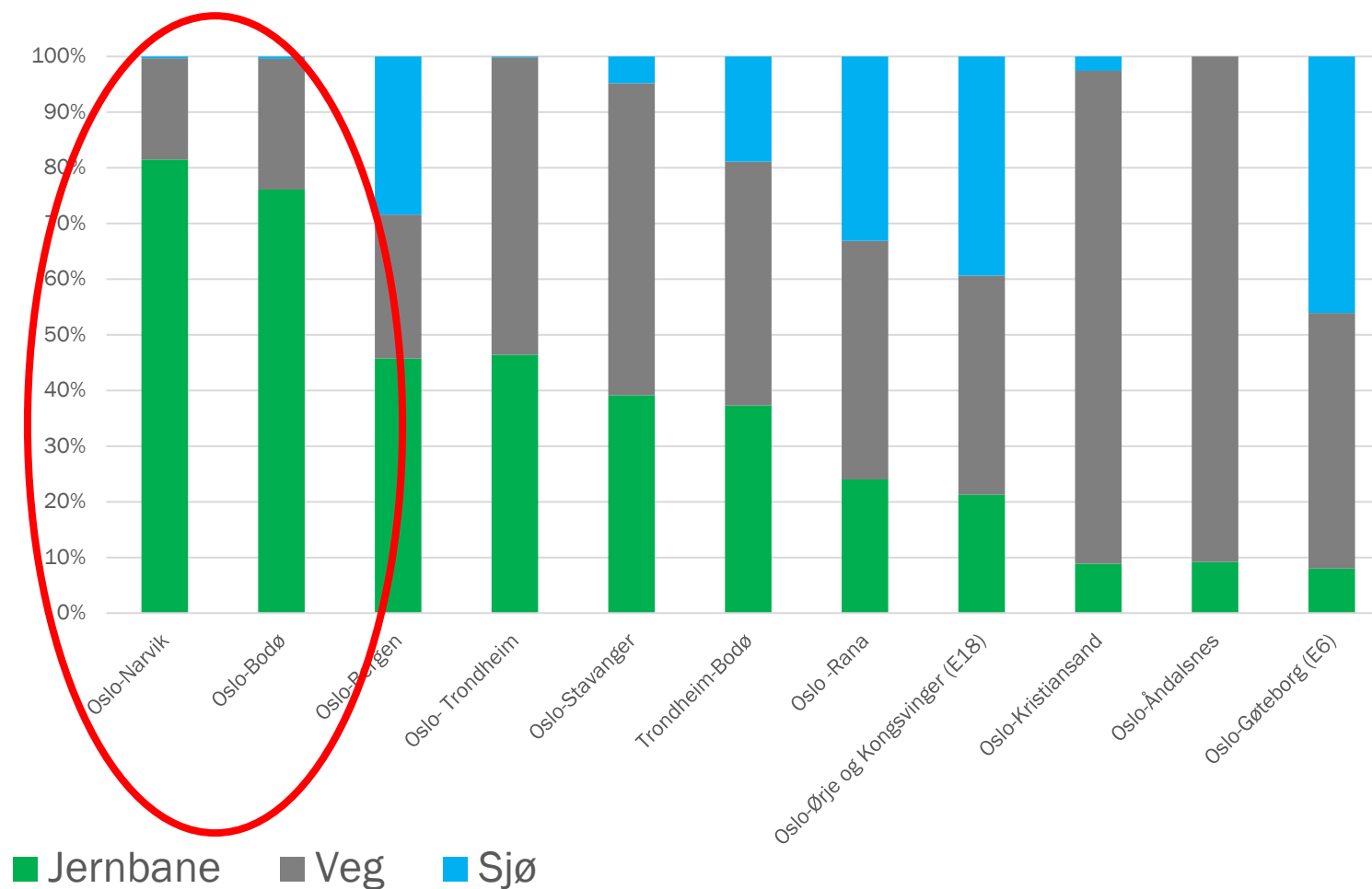
Effektiv bruk av
ny teknologi

Mer for
pengene

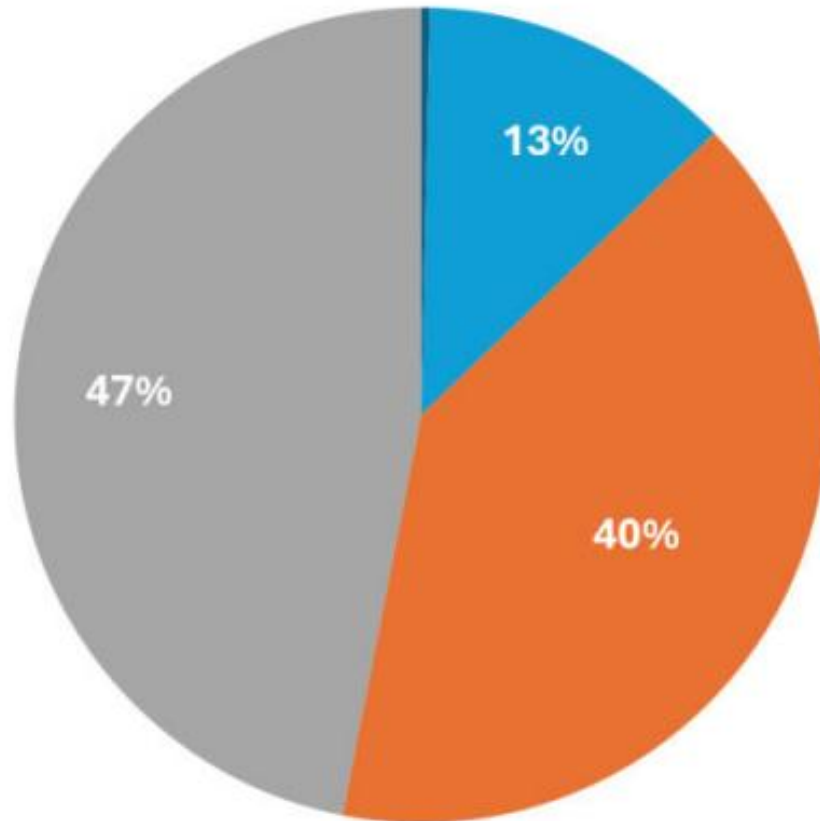

Jernbanen er viktig for sivil beredskap - særlig i nord!

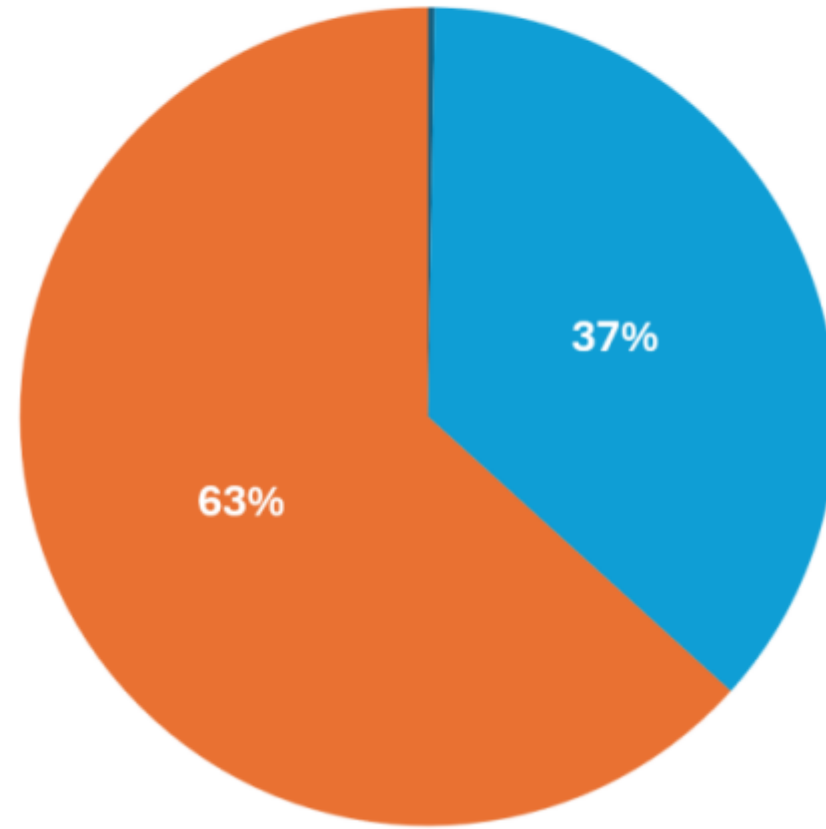

Forbruks- og industrivarer nordover

Til Narvik

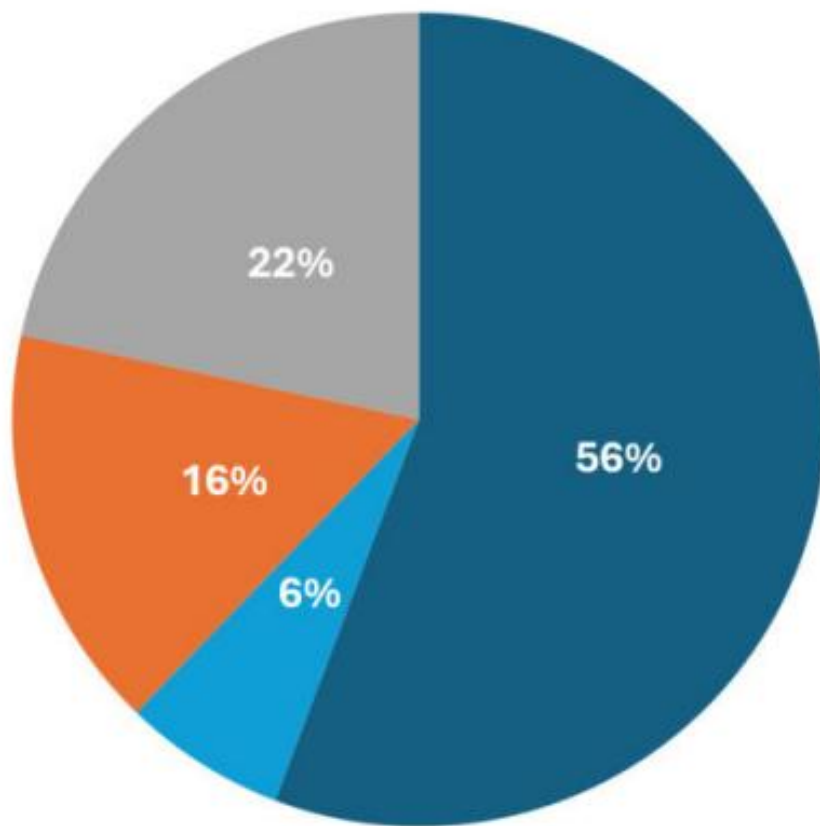
Til Bodø via Trondheim

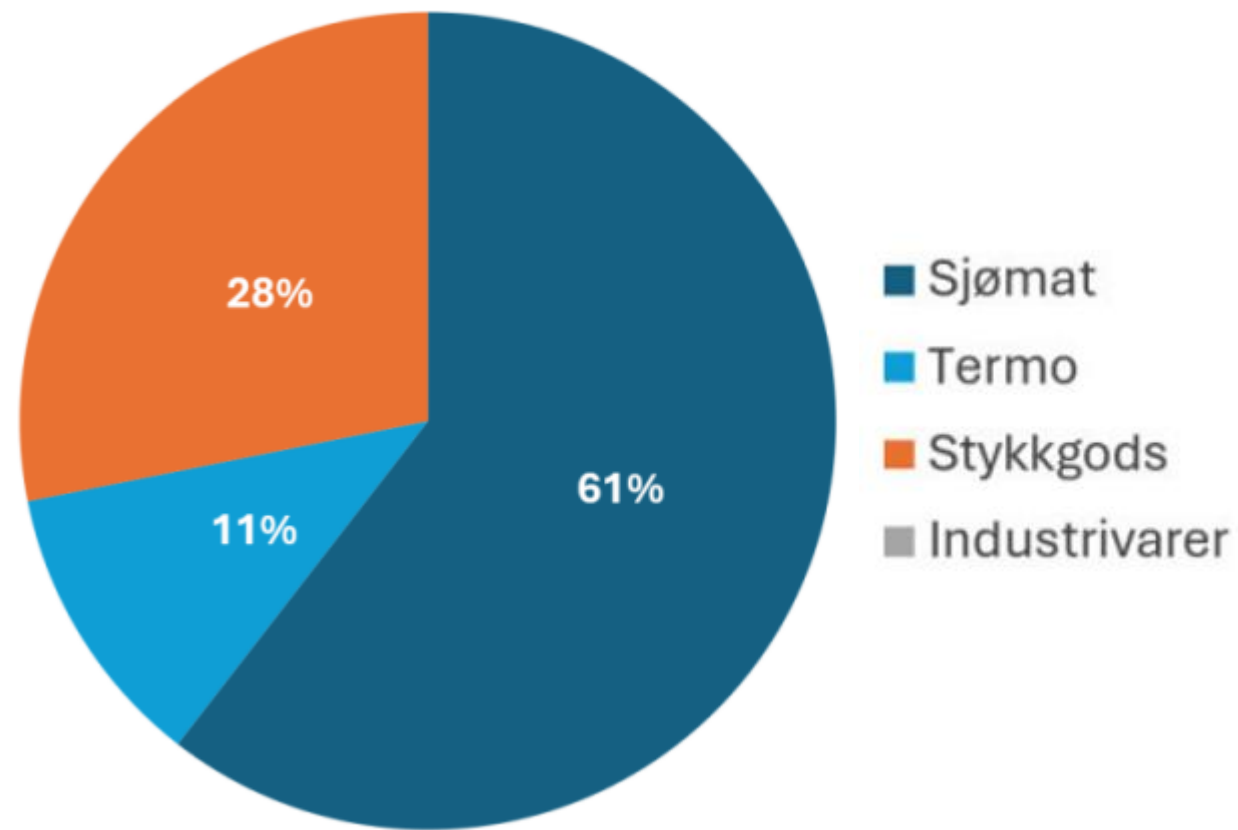
- Sjømat
- Termo
- Stykkgoods
- Industrivarer

Sjømat sørover

Fra Narvik

Fra Bodø

- Sjømat
- Termo
- Stykkgoods
- Industrivarer

Jernbanen er viktig for Forsvaret også

- Effektivt sammenlignet med veitransport
 - Ett godstog kan erstatte 20–50 lastebiler
 - «Ingen» vektbegrensninger
 - «Ingen» avstandsbegrensninger
 - Frigjør militære mannskaper under transport
- Frigjør veikapasitet til annen kritisk trafikk
- Sikkert
 - For øvrig trafikk
 - For bebyggelse (farlig gods)
- Energieffektivt/sikkert
 - Krever 1/5 av energien til en diesellastebil
 - mulighet for hybrid fremdrift
- Kosteffektivt

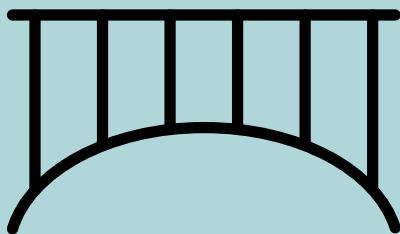
Randi Marie Glomsrud/Forsvaret

Utfordring: kapasiteten er et produkt av enkeltdeler

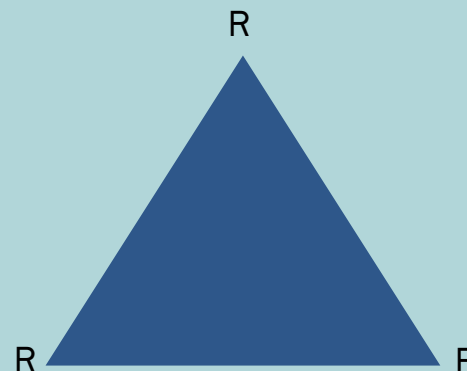

Jernbaneinfrastruktur

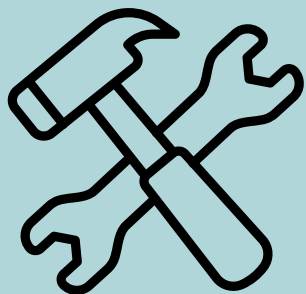

Utfordringer

- Robusthet
- Redundans
- Restitusjonsevne

Tjenester

Sårbarheter

- Sårbare digitale tjenester
- Kritiske enkeltleverandører
- Ekspertise/fagfolk
- Tungt komponentvedlikehold
- Stor bredde i togparken

Rullende materiell

Utfordringer

- Aldrende lok + vogn-park
- Bare delvis tilpasset Forsvarets behov
- Fleksibilitet i personell disponering

Lover & Regelverk

Tilpasning til krise og krig

- Særlige behov i krise – unntakshjemler
- Krav til dimensjonering & kapasitet
- Formaliserte kompensasjonsordninger
- Forsikringsordninger
- Sømløs grensekryssende trafikk
- Sivil deltagelse i væpnet konflikt er ulovlig

Samhandling og informasjonsdeling

- Funksjonelle prioriteringsmekanismer
- Rom for felles øvelser
- Plattform for informasjonsdeling
- Gradert kommunikasjon (Forsvaret)

Hva gjør vi nå

- Stramme rammer!
 - Vi kan ikke «bygge oss ut av problemet»
- Satse på tiltak som gir effekt med begrensede midler
 - Vedlikehold & fornyelse
 - Utbedre flaskehalser
 - Tiltak for rullende materiell
 - Tjenester – robustiserende tiltak (fysisk og digitalt)
 - Lover & regler (nye EU-regler er på vei)
 - Bedre (nordisk) samarbeid – NTPC
- Tettere integrering med Forsvaret
 - Hvordan best beskytte kritisk infrastruktur?
- Kontroll på sivilsamfunnets behov
 - Bla. behov for evakuering

